

FOJNIČKI FILOZOFIJSKI RUKOPISI NA LATINSKOM JEZIKU

Serafin Hrkać

U bogatom rukopisnom fondu biblioteke Franjevačkog samostana u Fojnici nalazi se nekoliko rukopisa koji se odnose isključivo na filozofiju, ili su s njom u uskoj povezanosti. Svrha ovog dosta opširnog prikaza je da ih što bolje i što vjernije predoči čitatelju kako bi imao što potpuniji uvid u svaki od njih i što realnije procijenio njihovu vrijednost. Rukopisi su navedeni redosljedom i signaturom biblioteke. Brojevi u okruglim zagradama naznačuju stranicu u rukopisu.

Rk. 18. METAPHYSICA PURA

Opis

Rukopis se sastoji od dva dijela zasebno uvezana. Svaki dio ima 48 stranica veličine 18 x 26 cm. Korice su mekane, papirnate. Stranice nisu numerirane. Sačuvan je u dobrom stanju i lako je čitljiv. Na početku čitamo: Ternio primus metaphysicae purae fratris Pauli Filipović 1848

Sadržaj

Introductio in Metaphysicam (1): 1. Origo et notio etymologica Metaphysicae (1); 2. Notio realis Metaphysicae (1); 3. Metaphysica ab aliis scientiis discernitur (2); 4. Obiectum Metaphysicae (3); 5. Divisio Metaphysicae (3); 6. Utilitas Metaphysicae (5); 7. Dotes Metaphysicae (6); 8. Vindiciae Metaphysicae (6).

Caput I. De cognitione in genere (7): 1. Definitio cognitionis (7); 2. Elementa cognitionis (9); 3. Species cognitionis (9); Propositiones: 1) Cognitiones obiectivae rationales simul subiectivae quoque rationales esse possunt (12); 2) Cognitiones obiectivae rationales subiectivae historicae esse possunt (17); 4. Gradus cognitionis (18).

Caput II. De principiis cognitionum ultimis (20); 5. Notio, divisio et necessitas principiorum tallum (20); 6. Determinatio principiorum absolute ultimorum omnis cognitionis (21).

Caput III. De origine prima cognitionum (23): 7. Origo prima representationum (23); Origo conscientiae (30). Sententia nostra de origine conscientiae (31); Synthetismus optimae explicat originem conscientiae (31).

Caput IV. De criteriis veritatis cognitionum (33): 9. Notio et divisio criteriorum veritatis (33); 10. Perspicuitas (34); 11. Communis naturae sensus (37); Propositio prima: Existit communis naturae sensus (38); Propositio secunda: Communis naturae sensus est criterium veritatis materialis absolute infallibile (39);

12. Testimonium sensuum externorum (40); Propositio: Testimonium sensuum externorum legitimum est criterium veritatis materialis physice infallibile (42); 13. Auctoritas (44); Propositio: Auctoritas divina est eriterium veritatis materialis absolute infallibile (44—48).

Metaphysica applicata (II. dio)

Caput I. De notione mundi et huius realtate (1): 1. Notio mundi (1); 2. Notionis mundi realitas (3).

Caput II. De origine mundi (4): 3. Sententia quorundam philosophorum de origine mundi (5); 4. Sententia nostra de origine mundi (5).

Caput III. De nexu mundi (7): 5. Notio, divisio et realitas nexus mundi (7); 6. Casus et fatum (12).

Caput IV. De perfectione mundi (14); 7. Perfectio mundi in genere (14); 8. Perfectio mundi maxima (20).

Caput V. De natura, legibus et eventibus mundi (21): 9. Natura et huius leges (21); 10. Eventus mundi (27).

Mundus in specie (33):

Caput I. De natura materiali in genere (33): 11. Notiones materiae et cum ea connexae (33); 12. Proprietates elementorum (34).

Caput II. De organisatione materiae (34): 13. Organisatio, organismus et utrisque principia in materia (34); 14. Vita, vis vitalis et leges organicae (36).

Pneumatologia (38):

Caput I. De spirituum notione et huius origine (39);

Caput II. De viribus et proprietatibus spirituum (40);

Caput III. De numero et differentia spirituum (41—48).

Rk. 20. METAPHYSICA

Opis

Vel. 19 x 25,5 cm, str. 99. Mekano ukoričen u sive papirnate korice. Autor mu je nepoznat. Iz teksta se da zaključiti da je pisan u prošlom stoljeću.

Sadržaj

Prolegomena Metaphysicae (1): Divisio Metaphysicae (4); Utilitas (6); De modo eam pertractandi (6).

PARS PRIMA: PROLEGOMENA ONTOLOGIAE (10)

Caput I. De praedicatis entium universalium (11): 1. De possibili (11); 2. Determinatum (18); 3. Unum (23); 4. Ordinatum (25); 5. Verum (26); 6. Perfectum (27).

Caput II. Praedicata entis interna disiunctiva (29): 1. Necessarium et contingens (29); 2. Mutabile, immutabile (33); 3. Substantia et accidens (36); 4. Compositum et simplex (40); 5. Extensum, inextensum, successivum, simultaneum, tempus, spatium (43); 6. Finitum et infinitum (45).

Caput III. Praedicata entis relativa seu extrema (49): 1. Idem et diversum (49); 2. Simultaneum et successum (51); 3. Principium et causa (52).

PARS SECUNDA: COSMOLOGIA (57)

Cosmologia generalis (58):

Caput I. De ratione determinate existentiae mundi (59);

Caput II. De nexu cosmico (62);

Caput III. De perfectione mundi uti de aliis etiam ex ratione externa (67).

Cosmologia specialis (70):

Caput I. De monadologia (70); Somatologia elementaris (71); Pneumatologia (72); Nexus spirituum finitorum inter se et cum corporibus (74).

Caput II. Somatologia generalis (77).

PARS TERTIA: PSYCHOLOGIA ANTHROPOLOGICA (78)

Psychologia anthropologica generalis (79): 1. Natura animae (79); 2. Ortus animae (81); 3. Duratio animae (82); 4. De voluntate et libertate animae (87); Appendix Tyriologia (93).

PARS QUARTA: THEOLOGIA NATURALIS (96)

Caput I. Notio et existentia Dei (96—99).

Rk. 21. LOGICA

Opis

Vel. 18 x 22,5 cm, str. 161. Nisu numerirane. Uvezan je u tvrde papirnate korice. Dobro je sačuvan i lako čitljiv. Na prvoj stranici kao uvod piše: *Elementa Logicae in quatuor partes divisa in quarum prima agitur de iis, quae ad simplicem perceptionem pertinent. In secunda de iis, quae ad iudicium et propositionem spectant. In tertia de iis quae ad argumentum spectant. In quarta de methodo et arte critica. Ultimo positae sunt septem quaestiones, nempe (navedene su na str. 67—161). Druga str. je prazna. Auktor i vrijeme pisanja nepoznati.*

Sadržaj

In universam philosophiam prealudium (3);
Elementa Logicae sive primae partis philosophiae (5)

Elementorum Logicae pars prima: De iis quae ad simplicem perceptionem pertinent — Sectio I. (7); Sectio II. De natura idearum (8); Sectio III. De idels consideratis ex obiectis quao repraesentant (8); Sectio IV. De idels ex relatione ad mentem (11); Sectio V. De idearum obiectis universim consideratis (14); Sectio VI. De idearum oppositione (15); Sectio ultima — De divisione et definitione (16).

Elementorum Logicae pars secunda: De iis quae ad iudicium et propositiones pertinent (19); Sectio I. De iudicii natura (19); Sectio II. De propositionum natura, constitutione, forma et qualitate (20); Sectio III. De propositionibus respectu obiectorum quae ferunt (21); Sectio IV. De propositionibus relate ad materiam ex qua componuntur (22); Sectio V. De propositionibus ratione quantitatis sive extensionis quam habent (25); Sectio VI. De propositionibus consideratis quoad evidentiam (25); Sectio VII. De propositionibus quoad dubietatem atque probabilitatem quibus saepe subjiciuntur (26); Sectio VIII. De natura axiomaticis, postulati, theorematis, problematis, hypothesis, scholii, lematis, corolarii (28); Sectio ultima: De propositionum oppositione et conversione (29).

Elementorum Logicae pars tertia: De iis quae ad argumentationem spectant — Sectio I. (32); Sectio II. De variis argumentationum speciebus (34); Sectio III. De syllogismi optima constitutione (35); Sectio IV. De syllogismo simplici et composito (36); Sectio V. De syllogismo demonstrativo, topico et sophistic (37); Sectio VI. De sex aliis argumentationum speciebus (39); Sectio VII. De natura demonstrationis et multiplici eius divisione (42); Sectio VIII. De sophismatum generibus declinandis (44).

Elementorum Logicae pars quarta: De methodo et arte critica (48); Sectio I. De methodi natura atque divisione (48); Sectio II. De regulis utriusque methodo communibus (49); Sectio III. De regulis analiticae methodi peculiaribus (50); Sectio IV. De peculiaribus syntheticae methodi regulis (51); Sectio V. De methodo veritatem per disputationem et studium invenendi (52); Sectio VI. De arte critica (59); Ultimo positae sunt septem quaestiones, nempe: 1. An Adam in sua creatione scientiam rerum naturalium habitualement accepit infusam (67); 2. Utrum nos Adae posterius scientiam aliquam adipisci valeamus et num haec reipsa apud nos existat (73); 3. An ipsa scientia pura sit reminiscencia (83); 4. An scientia, fides et opinio possint in eadem mente coexistere respectu eiusdem obiecti circa eandem rationem considerati (90); 5. An quaecumque humanae menti a sensibus repraesentantur rebus ipsis externis semper conformia sint, an semper difformia, an potius aliquando conformia tamen difformia (103); 6. An detur et in quonam reponendum sit criterium veritatis (117); 7. Utrum ad deponenda praeiudicia evidentemque rerum cognitionem nanciscendam praevia rerum omnium dubitatione perveniatur (146—161).

Rk. XXX. TRACTATUS LOGICAE TOTIUSQUE
PHILOSOPHIAE CURSUS

Opis

Vel. 13,5 x 18,5 cm, str. 445 (teksta 438) numeriranih. Rk je uvezan u kožu. Na prvoj praznoj stranici stoji napisano bosančicom: Ode 5 ačliha iz Foinice jakubaša šncima aprila 3 Anno uero 1721 (Ode 5 hadžija iz Fojnice i Jaku(b) baša š njima aprila 3, anno vero 1721.). Ispod piše: XXX, a 37. Na trećoj strani čitamo: Tractatus seu doctrina sumularum seu dialectiae Logice 1676 Totiusque philosophiae Cursus Ad usum fris Andreae Kottoranensis. Na str. 322. piše: Ego frater Andreas Bosneusis de Cottor. fillius Danielis et Catarinae in Provincia Seraphica: Stroncone in Conventu S. Francisci. Na kraju (str. 438—440.) fra Antun Marković iz Livna je napisao bosančicom vrlo nečitko slijedeće: Budući fra Barno ćakom novicom u Foinici iz ovoga libra izriza dvadeset listova i sedam ovo je istina los tala ga bratija karaše al on malo karvi neučini Za provincialstva frandrije ministra Ianuara 12 Ano Domini 18070 (!) 270/0 ovo upisa frantun Marković is ćljevna (= Budući fra Brno đakom novicom u Fojnici iz ovoga libra izriza dvadeset listova i sedam. Ovo je istina i ostala ga bratija karaše a on malo krvi ne učini. Za provincijalstva fra (A)ndrije, ministra. Januara 12 Ano Domini 18070 (!) 270/0 ovo upisa fra (A)ntun Marković iz Ljevna) ... Ja kupi pet listova za deset laspri ... davo rimoi sinko da si mortav. (= da-

vorimo i sinko da si mrtav) . . . hoćlebibilo frabarno dasimartav dalekobihoćele kada si pokrao (= Bolje bi bilo, fra Brno, da si mrtav, daleko bi bolje kada si pokrao). Na kraju je na 4 stranice donesen sadržaj rukopisa do 340. stranice. Ostalo je istrgnuto. Rukopis je vrlo težak za čitanje.

Sadržaj

Incipit tractatus sumularum Logicae. Proemium (1); Caput 1. De termini natura ac definitione (1); Caput II. De variis terminorum divisionibus (2); Caput III. De terminorum proprietatibus (4); Caput IV. De nomine et verbo (6); Caput V. De oratione (7); Caput VI. De modo sciendi; Caput VII. De divisione (9); Caput VIII. De signo (10); Caput IX. De propositionibus (10); Caput X. De oppositione propositionum (12); Caput XI. De aequipollentia propositionum et conversione (14).

Tractatus de argumentatione et syllogismo — Caput I. (15); Caput II. Tractatus de argumentatione et syllogismo (17); Caput III. De modis syllogismorum (18); Caput IV. De speciebus syllogismi (23); Caput V. De fallaciis (24); De aequivocatione et amfilologia (25); Caput ultimum: De modis dialecticis (29).

Tractatus logicalis argumentum syllogismi dictionis proemium (32); Disputatio 1. Quid et quotuplex sit Logica (32); Disputatio 2. De objecto Logicae (47).

Tractatus II. De ente rationis (52—70).

Incipit tractatus de universalibus Porphyrii (70); Disputatio 1. De universalij in communi (70); Disputatio 2. De universalij logico (79); Disputatio 3. De genere (88); Disputatio 4. De specie (96); De individuo (101); Disputatio 5. De differentia (105); Disputatio 7. De proprio (114).

Tractatus de praedicamentis seu categoriis Aristotelis (119); Disputatio 1. De ante praedicamentis (120); Disputatio 2. De praedicamentis in communi (128); Disputatio 3. De praedicamentis in particulari (136); Disputatio 4. De accidente in communi praedicamentali (142); Disputatio 5. De quantitate (146); Disputatio 7. De relatione (166); Disputatio 8. De sex ultimis praedicamentis (182); Disputatio ultima: De postpraedicamentis (187).

Commentaria in universam Aristotelis Physicam ad mentem Doctoris Subtilis (190); Disputatio prima prooemialis — De natura Physicae (191); Disputatio 2. De principiis rerum naturalium (197); Disputatio 3. De materia prima (205).

Incipit liber II. Physicorum (262): Disputatio 1. De natura (262); Disputatio 2. De causis in communi (271); Disputatio 3. De causa

secunda in ordine ad primam (282); Disputatio 4. De causa efficiente (296); Quaestio 5. De causa finali (303); Disputatio 6. De causa materiali (311); Disputatio 7. De causa formali (315); Disputatio ultima: De causis per accidens (317).

Liber III. Physicorum: Disputatio unica de motu (323).

Liber IV. Physicorum: De loco, vacuo, tempore et duratione (330). Disputatio 1. De loco (330); Disputatio 2. De vacuo (340); Disputatio 3. De tempore ac duratione (344).

Incipit liber I. Physicorum (350): Disputatio unica in librum VI. et VII. Physicae (356).

Tractatus de caelo et mundo (371): Disputatio 1. In primum librum de Mundo (372); Disputatio 2. De natura et essentia, numero et motu caelorum (379).

Tractatus in libris De anima (390): Disputatio 1. De substantia ac speciebus animae (390); Disputatio 2. De anima vegetativa, sensitiva et de aliis potentiis (400); Disputatio 3. De sensibus externis in particulari (406); Disputatio 4. De sensibus internis (409); Disputatio 5. De potentiis animae rationalis (412); Disputatio 6. De anima separata (416); Disputatio 7. De parvis naturalibus sc. somno, vigilia, vita et morte (418).

Disputationes in Metaphysicam Aristotelis (420): Disputatio prima prooemialis (420); Disputatio 2. De ente; Disputatio 3. De essentia rerum et existentia (429); Disputatio 4. De subsistentia seu personalitate (434); Disputatio ultima: De principio individuationis (436—438).

Rk. 37. PHILOSOPHIA PRACTICA

Opis

Vel. 16,5 x 21,5 cm, str. 108. Uvezan je u tvrde papirnate korice. Dobro je sačuvan i lako se čita. Na prvoj stranici piše: *Philosophia practica seu moralis auctore I. Imre. Na kraju stoji napisano: Finis coronat opus 1850. die 11. februarii in praevigilia Cinerum. Huic materiae finem posuit frater Stephanus Cvitković philosophiae secundi anni auditor.*

Sadržaj

Introductio in practicam. Prooemium (1)

1. Notio et scopus philosophiae practicae (1); 2. partes philosophiae practicae (1); 3. Differentia inter Artelogiam et Dicelogiam

(2); 4. Scopus et divisio Aretologiae (4); 5. Dignitas et utilitas Aretologiae (4); 6. Fons et subsidia Aretologiae (4).

Pars prima: *Archologia ethica* seu Aretologia elementaris (6)

Caput I. De actibus humanis (6); 7. Notio actuum humanorum et divisio (6); 8. Impedimenta actuum humanorum (7); A. De ignorantia (7), B. De coactione (8), C. Metus (9), 10. Materia et forma actuum humanorum (11). Caput II. De supremo moralitatis principio (12): 11. Notio et divisio supremi moralitatis principii (12), Caput III. De obligatione, lege, elatere, interesse ac officio morali. 12. Notio et divisio obligationis moralis (813); 13. Subiectum et obiectum obligationis moralis (13); 14. Fundamentum obligationis moralis (14); 15. Notio legis moralis (15) 16. Divisio legis moralis (15); 17. Elater moralis (15); 18. Inter-esse morale eiusque divisio (17); 19. Notio officii moralis (18); 20. Divisio officii moralis (18); 21. Collisio officiorum (23); Caput IV. De relatione actuum humanorum ad legem moralem (25); 22. Notio et divisio moralitatis (25); 23. Gradus mortalitatis (28); 24. Virtutis notio (29); 25. Virtutis divisio (30); 26. Virtutis gradus (32); 27. Peccati notio (34); 28. Peccati divisio (35); 29. Peccati gradus (36); 30. Peccandi capacitas et peccantia (37). Caput V. De relatione legis moralis ad actus humanos (39); 31. Notio meriti et demeriti moralis (39); 32. Meriti et demeriti moralis gradus (40); 33. Praemium et poena (41); 34. Iudex et forum (42); 35. Notio imputationis moralis (42); 36. Divisio imputationis moralis (43); 38. Leges imputationis moralis (44); 39. Imputatio actionum alienarum (45); 40. Notio conscientiae moralis (46); 41. Divisio conscientiae moralis (46); 42. Leges conscientiae (47); Caput VI. De completo hominis bono seu fine ultimo (41); 43. Notio finis ultimi (49).

Pars secunda: *Aretologia specialis* seu derivata ethica. Sectio prima: De officiis hominis erga se. 44. Notio et divisio id genus officiorum (49).

Caput I. De officiis iustitiae erga se: Notio et species horum officiorum (50); 46. Officium servandi dignitatem suam personalem (51); 47. Officium servandi suum individuum (51); 48. De officiis benevolentiae erga se (47); 49. Notio et species horum officiorum (57). Sectio secunda: De officiis hominis erga socios homines (58); 50. Notio et divisio dictorum officiorum (58). Caput I. De officiis iustitiae erga socios homines (59): 51. Notio et species horum officiorum (59); 52. Officium conservandi dignitatem personalem aliorum (60); 53. Officium conservandi individuum aliorum (60). Caput II. De officiis benevolentiae erga socios homines (69); 54. Notio et species horum officiorum (69); Sectio 3. De officiis hominis erga Deum (70); 55. Notio officio-

rum erga Deum (70). Caput I. De religione in genere (70): 56. Notio religionis (70); 57. Divisio religionis (71); 58. Necessitas religionis (72). Caput II. De religiositate in specie (72); 59. Notio et divisio religiositatis (72); 60. Religiositas immediata (73); 61. Officia cultus divini (76); 62. Religiositas immediata (77). Caput III. De erroribus et vitiis religioni oppositis (79); 63. Notio et divisio horum (79); 64. Errores et vitia religionis in genere (79); 65. Errores et vitia religiositatis in specie (81); 66. Causae errorum et vitiorum religioni oppositorum horumque remedia (82). Caput IV. De religione revelata (86): 67. Notio et divisio religionis revelatae (86); 68. Possibilitas revelationis stricte sumptae (87); 69. Criteria revelationis supernaturalis (88).

Pars tertia: *Ascesis seu Aretologia methodica* (91).

70. *Asceseos notio* (91). Caput I. De conditionibus virtutis exercendae promovendaeque (92), 71. *Conditiones exercendae virtutis* (92), 72. *Media virtutem humanam promoventia* (99). Caput II. De virtutis impedimentis et horum remediis (102), 73. *Impedimenta virtutis proxima* (102), 74. *Impedimenta virtutis remota* (103), 75. *Remedia proximorum impedimentorum virtutis* (104), 76. *Remedia impedimentorum remotorum virtutis* (105—108).

Rk. 38 a METAPHYSICA APPLICATA ET PHILOSOPHIA
PRACTICA SEU MORALIS

Opis

Vel. 16 x 22 cm, str. 222. Uvezan je u platno. Hrbat je kožni. Stranice nisu numerirane. S unutarnje strane prednje korice osim gore navedenog naslova djela stoji ćirilicom napisano: »Na službu Marka, Joze Tucića, iz Ivanjske, piso godine 1849.« Na prvoj strani stoji: Anno Dni 1849. P. F. J. T. Na str. 222. piše: Ad usum Fr. Josephi Tucić 1849. Stranice 185 — 219. su prazne. Između strana 36—37. i 94—95. nalazi se kraći umetak pisan istom rukom. Rukopis je čitak i dobro sačuvan.

METAPHYSICA APPLICATA (2)

Sadržaj

I

Caput I.: De notione mundi et huius realitate (3)

1. Notio mundi (3)
2. Notio mundi realitas (4)

Caput II.: De origine mundi (6)

3. Sententia quorundam philosophorum de origine mundi (7)

4. Sententia nostra de origine mundi (8)

Propositiones: 1) Mundus eget causa efficiente (8), 2) Causa mundi efficiens est substantia et quidem necessaria (8), 3) Mundus habet initium existendi (9), 4) Mundus ortus est ex nihilo (9), 5) Mundum vero potuisse creari ab aeterno repugnat (10)

Caput III. De nexu mundi (10)

5. Notio, divisio, et realitas nexu mundi (10)

Propositiones: 1) In omni mundo possibili necessarius est nexus universalis (11), 2) In mundo praesente datur nexus universalis (11), 3) Datur in hoc mundo nexus causalis (12), 4) Datur in hoc mundo nexus finalis (14)

6. Casus et fatum (15)

A) Casus (15)

B) Fatum (16)

Caput IV.: De perfectione mundi (17)

7. Perfectio mundi in genere (17)

A) Finis mundi ultimus (17)

Propositio: Finis mundi ultimus est gloria Dei externa (18)

B) Aptitudo mundi ad suum finem (20)

Propositio: Mundus est in suo genere perfectus (20)

8. Perfectio mundi maxima (22), Nostra sententia (23)

Caput V.: De natura, legibus et eventibus mundi (24)

9. Natura et huius leges (24)

A) Notio naturae et cum ea connexae (24)

B) Leges naturae (35): lex continuitatis, lex parsimoniae, lex conservationis, lex constantiae (26)

Propositiones: 1) Existunt leges naturae in genere (27), 2) Existunt leges cosmicae (29)

10. Eventus mundi (30)

A) Notio et divisio eventuum mundi (30)

B) Possibilitas et causa efficiens miraculorum (31)

Propositiones: 1) Miracula sunt possibile (32), 2) Causa efficiens primaria miraculorum, si quae contingant, est solus Deus (35)

C) Criteria veri miraculi (36)

II

Mundus in specie (37)

Caput I.: De natura materiali in genere (37)

11. Notio materiae et cum ea connexae (37)

12. Proprietates elementorum (38)

Caput II.: De organizatione materiae (38)

13. Organisatio, organismus et utriusque principia in materia (38)

Propositio: Omnia quidem corpora organisata sunt sed nondum omnia sunt organica (39)

Vita, vis vitalis et leges organicae (40)

A) Vita et vis vitalis (40)

Propositiones: 1) Organica tantum corpora vivunt (41), 2) Vis vitalis a vi organica diversa non est (41)

B) Leges organicae (41)

Sectio secunda Pneumatologia (43)

Caput primum: De spirituum notione et huius origine. Notio spirituum (43). 19 Notionis spirituum origo (44)

Caput secundum: De viribus et proprietatibus spirituum (45)

20. Vires spirituum (45). 21. Proprietates spirituum (46). Propositiones: 1. Spiritus sunt felicitatis et infelicitatis capaces (46); 2. Spiritus sunt praecipui fines creationis (46).

Caput tertium: De numero et differentia spirituum (47). 22.

Numerus spirituum (47). A. Numerus spirituum in universo (47).

B. Numerus spirituum in Tellure nostra (50). 23. Differentia spirituum (53).

Pars secunda Anthropologia. Homo ratione suae animae (53)

Caput primum: De notione et existentia animae (54).

Caput secundum: De praedicatis animae humanae (55). Perfectibilitas animae (55). Substantialitas animae (55). Spirituality animae (56). Libertas animae (58). Immortalitas animae (61).

Caput quintum (67): De commercio animae cum corpore. Notio commercii et realitas (68). Propositio: Anima et corpus in mutuo sunt commercio (68) Propositio: Anima et corpus sunt in nexu reali causalitatis mutuae (69—70).

PHILOSOPHIA PRACTICA SE MORALIS

Auctore I. Imre

(Hoc unum [:virtus:] contingit immortale mortali.)

Seneca (78)

Introductio in Philosophiam practicam. Proemium (79). 1. Notio et scopus Philosophiae practicae (79). 2. Partes Philosophiae

practicae (79). Differentia Aretologiam inter et Dicaeologiam (80). 4. Scopus et divisio Aretologiae (82). 5. Dignitas et utilitas Aretologiae (82). 6. Fons et subsidia Aretologiae (83).

Pars prima: Archologia ethica seu Aretologia elementaris (85)
 Caput I.: De actibus humanis in genere (85). 7. Notio actuum humanorum et divisio (85). 8. Impedimenta actuum humanorum (86). A. De ignorantia (86). B. De coactione (88). C. Metus (89). 9. Regulae actuum humanorum (90). 10. Materia et forma actuum humanorum (91).

Caput II.: De supremo moralitatis principio (92). 11. Notio et divisio supremi mortalitatis principii (92).

Caput tertium: De obligatione, lege, elatere, inter-esse ac officio morali (93). 12. Notio et divisio obligationis moralis (93). 13. Subiectum et obiectum obligationis moralis (94). 14. Fundamentum obligationis moralis (94). 15. Notio legis moralis (95). 16. Divisio legis moralis (95). 17. Elater moralis (96). 18. Interesse morale eiusque divisio (98). 19. Notio officii moralis (99). 20. Divisio officii moralis (99). 21. Collisio officiorum (104).

Caput IV.: De relatione actuum humanorum ad legem moralem (107) 22. Notio et divisio moralitatis (107). 23. Gradus moralitatis (110). 24. Virtutis notio (111). 25. Virtutis divisio (112). 26. Gradus virtutis (113). 27. Peccati notio (115). 28. Peccati divisio (116). 29. Peccati gradus (117). 30. Pecandi capacitas et peccantia (118).

Caput V.: De relatione legis moralis da actus humanos (120—121). 31. Notio meriti et demeriti moralis (121). 32. Meriti et demeriti moralis gradus (121). 33. Praemium et poena (122). 34. Iudex et forum (123). 35. Notio imputationis moralis (123). 36. Divisio imputationis moralis (124). 37. Fundamentum imputationis moralis (125). 38. Leges imputationis moralis (125). 39. Imputatio actionum alienarum (126). 40. Notio conscientiae moralis (127). 41. Divisio conscientiae moralis (128). 42. Leges conscientiae (128).

Caput VI.: De completo hominis bono seu fine ultimo (130). 43. Notio finis ultimi (130)

Pars secunda — Aretologia specialis seu Derivativa ethica (132)
 Sectio prima: De officiis hominis erga se (132). 44. Notio et divisio id genus officiorum (133).

Caput I.: De officiis iustitiae erga se (134). 45. Notio et species horum officiorum (134). 46. Officium conservandi dignitatem suam personalem (134). 47. Officium conservandi suum individuum (135).

Caput secundum: De officio benevolentiae erga se (141). 49. Notio et species horum officiorum (141).

Sectio secunda: De officio hominis erga socios homines (141). 50. Notio et divisio dictorum officiorum (141).

Caput primum: De officiis iustitiae erga socios homines (142). 51. Notio et species horum officiorum (142). 52. Officium conservandi dignitatem personalem aliorum (143). 53. Officium conservandi individuum aliorum (143).

Caput secundum: De officiis benevolentiae erga socios homines (151). 54. Notio et species horum officiorum (151).

Sectio tertia: De officiis hominis erga Deum (152). Notio officiorum erga Deum (152).

Caput I.: De religione in genere (152). 56. Notio religionis (152). 57. Divisio religionis (153). 58. Necessitas religionis (154).

Caput II.: De religiositate in specie (154). 59. Notio et divisio religiositatis (154). 60. Religiositas immediata (154). 61. Officia cultus divini (156). 62. Religiositas mediata (157).

Caput III.: De erroribus et vitiis religioni oppositis (159). 63. Notio et divisio horum (159). 64. Errores et vitia regionis in genere (159). 65. Errores et vitia religiositatis in specie (160). 66. Causae errorum et vitiorum religioni oppositorum horumque remedia (162).

Caput IV.: De religione revelata (164). 67. Notio et divisio religionis revelatae (164). 68. Possibilitas revelationis stricte sumptae (165). 69. Criteria revelationis supernaturalis (166).

Pars tertia — Ascesis seu Aretologia methodica (169). 70. Asceos notio (169).

Caput I.: De conditionibus virtutis exercendae et promovendae (170). 71. Conditiones exercendae virtutis (170).

Caput II.: De virtutis impedimentis et horum remediis (178). 73. Impedimenta virtutis proxima (178). 74. Impedimenta virtutis remota (179). 75. Remedia proximorum impedimentorum virtutis (180). 76. Remedia impedimentorum remotorum virtutis (181—184).

Rk. 38 b PHILOSOPHIA PRACTICA SEU MORALIS

Opis

Vel. 16 x 22 cm, str. 154. Isti je uvez i dimenzije a djelomično i tekst kao i kod rk. 38 a. Prvih 8 kao ni zadnjih 48 stranica

nije numerirano i prazne su. S unutarnje strane prednje korice stoji: N. b. 48. Na dnu svake stranice je napisana riječ kojom počinje slijedeća stranica. Između 27—28. str. stoji umetnut tekst na polovici lista pisan istom rukom. Na str. 8. piše: »Hoc unum (:virtus:) contingit immortale mortali. Seneca.« Autor rk. se vidi iz natpisa na str. 7: Philosophia practica seu moralis auctore P. Imre in compendium redacta per P. B. Perišić 29/9 1849. Na kraju rk. stoji: 1/11 1849. F. B. P. Rukopis je u dobrom stanju.

Sadržaj

Philosophia moralis. Introductio. Prooemium (1)

1. Notio et scopus philosophiae practicae (1)
2. Partes philosophiae practicae (1)
3. Differentiam Aretologiam inter et Dicaeologiam (2)
4. Scopus et divisio Aretologiae (3)
5. Dignitas et utilitas Aretologiae (3)
6. Fons et subsidia Aretologiae (4)

Pars prima: Archologia ethica seu Aretologia elementaris (5)

Caput I.: De actibus humanis in genere (5)

7. Notio actuum humanorum et divisio (5)
8. Impedimenta actuum humanorum (6)
- A) De ignorantia
- B) De coactione (7)
- C) Metus (8)
9. Regulae actuum humanorum (9)

10. Materia et forma actuum humanorum (10)

Caput II.: De supremo moralitatis principio (10)

11. Notio et divisio supremi moralitatis principii (10)

Caput III.: De obligatione, lege, elatere, interesse ac officio morali (11)

12. Notio et divisio obligationis moralis (11)
13. Subiectum et obiectum obligationis moralis (12)
14. Fundamenta obligationis moralis (12)
15. Notio legis moralis (13)
16. Divisio legis moralis (13)
17. Elater moralis (13)
18. Interesse morale eiusque divisio (15)
19. Notio officii moralis (15)
20. Divisio officii moralis (16)
21. Collisio officiorum (20)

Caput IV.: De relatione actuum humanorum ad legem moralem (22)

22. Notio et divisio moralitatis (22)
23. Gradus moralitatis (24)
24. Virtutis notio (25)

- 25. Virtutis divisio (26)
- 26. Virtutis gradus (28)
- 27. Peccati notio (30)
- 28. Peccati divisio (31)
- 29. Peccati gradus (32)
- 30. Peccandi capacitas et peccantia (32)

Caput V.: De relatione legis moralis ad actus humanos (35)

- 31. Notio meriti et demeriti moralis (35)
- 32. Meriti et demeriti moralis gradus (36)
- 33. Praemium et poena (37)
- 34. Iudex et forum (38)
- 35. Notio imputationis moralis (38)
- 36. Divisio imputationis moralis (39)
- 37. Fundamentum imputationis moralis (39)
- 38. Leges imputationis moralis (40)
- 39. Imputatio actionum alienarum (42)
- 40. Notio conscientiae moralis (42)
- 41. Divisio conscientiae moralis (42)
- 42. Leges conscientiae (43)

Caput VI.: De completo hominis bono seu fine ultimo (45)

- 43. Notio finis ultimi (45)

Pars secunda: Aretologia specialis seu derivata ethica (47)

Sectio prima: De officiis hominis erga se (47)

- 44. Notio et divisio id genus officiorum (47)

Caput I.: De officiis iustitiae erga se (48)

- 45. Notio et species horum officiorum (48)
- 46. Officium conservandi dignitatem suam personalem (49)
- 47. Officium conservandi suum individuum (49)
- 48. Officium conservandi suam incolumitatem (55)

Caput II.: De officiis benevolentiae erga se (55)

- 49. Notio et species horum officiorum (55)

Sectio secunda: De officiis hominis erga socios homines (56)

- 50. Notio et divisio dictorum officiorum (56)

Caput I.: De officiis iustitiae erga socios homines (57)

- 51. Notio et species horum officiorum (57)
- 52. Officium conservandi dignitatem personalem aliorum (57)
- 53. Officium conservandi individuum aliorum (58)

Caput II.: De officiis benevolentiae erga socios homines (65)

- 54. Notio et species horum officiorum (65)

Sectio tertia: De officiis hominis erga Deum (66)

- 55. Notio officiorum erga Deum (66)

Caput I.: De religione in genere (67)

- 56. Notio religionis (67)

57. Divisio religionis (67)
 58. Necessitas religionis (68)
- Caput II.: De religiositate in specie (69)
 59. Notio et divisio religiositatis (69)
 60. Religiositas immediata (69)
 61. Officia cultus Divini (71)
 62. Religiositas mediata (72)
- Caput III.: De erroribus et vitiis religioni oppositis (74)
 63. Notio et divisio horum (74)
 64. Errores et vitia religionis in genere (74)
 65. Errores et vitia religiositatis in specie (75)
 66. Causae errorum et vitiorum religioni oppositorum horumque remedia (77)
- Caput IV.: De religione revelata (79)
 67. Notio et divisio religionis revelatae (79)
 68. Possibilitas revelationis strictae sumptae (80)
 69. Criteria revelationis supernaturalis (81)
- Pars tertia: Ascesis seu aretologia methodica (84)
 70. Asceseos notio (84)
- Caput I.: De conditionibus virtutis exercendae et promovendae (85)
 71. Conditiones exercendae virtutis (85)
 72. Media virtutem humanam promoventia (91)
- Caput II.: De virtutis impedimentis et horum remediis (93)
 73. Impedimenta virtutis proxima (93)
 74. Impedimenta virtutis remota (94)
 75. Remedia proximorum impedimentorum virtutis (95)
 76. Remedia impedimentorum remotorum virtutis (96—98)

Rk. 40. SUMMULARUM LIBRI TRES

Opis

Vel. 15 x 20 cm, str. 192 pisanih u prvom dijelu i 121 u drugom dijelu rukopisa. Uvezan je u papirnate korice a hrbat je od kože. Na unutarnoj strani prednje korice piše: N. 1. 172. Stranice su numerirane osim. Rk. je lijepo pisan i obiluje kraticama. Rk. je lijepo pisan i obiluje kraticama. Na str. 192. stoji Finis Logicae 1812. Na dnu svake stranice nalazi se napisana početna riječ slijedeće stranice. Miscelanea. Rukopis je dobro sačuvan. Autor mu je nepoznat. Na kraju drugog dijela izgleda da nedostaje teksta.

*Sadržaj***SUMULARUM libri tres**

Caput I.: De philosophorum sectis (1) Secta Ionica (1). Secta Italica (2). Secta eleatica (4). Secta academica (5). Secta Pyrrhonica (7). Secta Cynica (7). Secta Stoica (7). Secta Epicurea (9). Secta Peripatetica (10). Secta scholastica (12). Secta recentiorum (14). Secta electiva (24).

Caput II.: De natura Logices (22)

Liber I.: De terminis (23)

Liber II.: De iudicio (29)

Caput I.: De signo (29)

Caput II.: De voce (29)

Caput III.: De nomine (29)

Caput IV.: De verbo (30)

Caput V.: De definitione (30)

Caput VI.: De divisione (30)

Caput VII.: De propositione (31)

Caput VIII.: De aequipollentia et conversione propositionum (33)

Liber III.: De ratiocinio (35)

Caput I.: Quid et quotuplex sit argumentatio (35)

Caput II.: De argumentatione probabili seu dialectica (37)

Caput III.: De sophistarum falacis (38)

Caput IV.: Brevis appendix de methodo eiusque speciebus et legibus (39)

DISSERTATIONES ad Logicam pertinentes

Praeludium (41)

Dissertatio I.: De Accademicorum opinione circa scientiam (42)

Quaestio unica: Num datum sit hominibus aliquid certi cognoscere? (42)

Propositio: Posse a nobis aliquid certi cognosci contra Academicos defendimus (44)

Dissertatio 2.: De Platonicorum reminiscentia (51)

Quaestio: Num scientia sit pura reminiscentia vel accquirat de novo? (51)

Propositio: Scientia non est pura reminiscentia sed acquirit de novo (57)

Dissertatio 3: De origine idearum (58)

Quaestio: Num dentur ideae innate Cartesii? (58)

Propositio: Nulla datur idea innata Cartesii, sed omnem cognitionem sensu et ratiocinio acquirimus (59)

Quaestio 4.: Utrum omnia in Deo videamus (66)

Propositio: Falsum omnio est nos omnia in Deo videre (67)

Dissertatio 5.: De veritatis criterio (72)

Quaestio: Quodnam sit veritatis criterium? (72)

Propositio: Criterium sive nota qua verum a falso distinguitur est idea clara et distincta hominum recta ratione utentium (73)

Disertatio 6.: De causa effectrice philosophiae (79)

Propositio: Deus philosophiam perfectam primo aërenti infudit (79)

Dissertatio 7.: De Logica artificiali (84)

Quaestio 1.: Num Logica sit necessaria ad acquirendas alias scientias? (84)

Propositio: Logica est necessaria simpliciter ad alias scientias comparandas (86)

Quaestio 2.: Num Logica sit scientia? (91)

Propositio: Logica est scientia quoad omnes sui partes (92)

Quaeres: Num habitus Logicae docentis et utentis realiter distinguantur? (96)

Quaeres: Num Logica sit scientia practica vel speculativa (97)

Quaestio 3.: Quodnam sit Logices obiectum? (98)

Dissertatio 7.: De natura universali ubi de quinque Porphyrii vocibus (106)

Quaestio 1.: An citra omnem intellectus operationem detur universale Metaphysicum ab vulgo natura communis appellata (106)

Propositio 1.: Universalia non sunt nudae voces neque soli conceptus Heac communis est inter peripateticos contra stoicos nominales (108)

Propositio 2.: Plato non admittit ideas externas extra Deum (111)

Propositio 3.: Praeter singularia dantur etiam citra omnes intellectus operationes naturae communes in illis inclusae quae sunt entitates reales (114)

Propositio 4.: Unitatem formalem et realem admissam in rebus individuis multiplicare numericè realiter (119)

Quaestio 2.: An natura communis secundum suam unitatem formalem a parte rei communis per inexistenciam vel per indifferentiam? (121)

Propositio: Natura communis creata existens secundum suam unitatem formalem non est communis pluribus per inexistenciam realem sed solum communis per indifferentiam (122)

De genere (127)

De specie (127)

De differentia (128)

De proprio (129)

De accidente (130)

Questio unica: Num genus salvari possit in unica specie et species in unico individuo ceteris impossibilibus (131)

Propositio: Neque genus in unica specie neque species in unico individuo salvari potest ceteris impossibilibus (132)

Sectio unica: De decem Aristotelis cathgoriis (137)

Propositio: Predicamenti substantiae genus supremum est solum substantiacreata, completa, et finita ac proinde Deus cum infinitus sit hoc praedicamento collocari nequit (141)

Dissertatio 8.: De distinctione formali (146)

Quaestio 1.: Num re ipsa detur inter naturam et singularitatem nec non inter ceteros gradus metaphysicos distinctio formalis (146)

Propositio: Inter naturam et singularitatem nec non inter ceteros gradus metaphysicos datur distinctio formalis a parte rei ante omnem intellectus operationem (149)

Dissertatio 9.: De relationibus (154)

Quaestio 1.: Quid sit relatio et an existat? (154)

Propositio 1.: Nemine cogitante dantur relationes vulgo transcendentales dictae (156)

Propositio 2.: Relationes cathedogicae sunt etiam reales (156)

Quaestio 2.: Quomodo relatio a fundamento distinguatur? (157)

Propositio: Relatio non est forma vel entitas a fundamento realiter distincta (158)

Propositio 2.: Relatio praedicamentalis realiter a fundamento proximo distinguitur (161)

Quaestio: An relatio possit existere sine fundamento et termino? (165)

Dico: Posse attenta praesertim ratione de potentia Dei absoluta relationem praedicamentalem existere sine fundamento et termino (165)

Quaestio: An relatio terminetur ad absolutum vel respectivum? (167)

Dico: Omnem relationem non mutuam terminari formaliter ad absolutum (167)

Dico: Omnem relationem mutuam terminari ad absolutum (168)

Quaestio ultima: Utrum ad multiplicationem numericam terminorum totalium multiplicentur numero relationes? (173)

Propositio: Ad multiplicationem terminorum totalium multiplicantur numero relationes (173)

Quaeres: Quot et quae sunt relationum proprietates? (178)

Dissertatio: De veritate et falsitate propositionum (179)

Quaestio: 1.: An detur aliqua propositio quae neque vera sit neque falsa? (179)

Propositio 1.: Nulla datur propositio indifferens ad veritatem vel falsitatem sed omnis propositio vel est vera vel falsa (180)

Propositio 2.: Eadem numero propositio nequit esse simul vera et falsa (182)

Quaestio 2.: An eadem numero propositio possit de vera in falsam transire? (184)

Propositio: Contingens propositio tempore praesenti expressa ita est vera ut non possit evadere falsa et ita est falsa ut non possit evadere vera (185)

Quaestio 3.: An propositiones de futuro contingenti absoluto et conditionato sint determinate verae vel falsae? (186)

Propositio: Propositiones singulares tam de futuro absoluto quam conditionato in materia contingente sunt determinate verae vel falsae ut duarum contradictoriarum una sit determinate vera altera falsa (188)

Appendix: De scientia fide et opinione (191)

METAPHYSICES PARS I. SIVE ONTHOLOGIA (1)

Caput I.: De ente generatim et illius proprietatibus (2)

Caput II.: De conceptu entis realis cum suis speciebus differentiis et proprietatibus et modis (9)

Propositio: Conceptus entis realis perfecte abstrahitur ab omnibus suis inferioribus, differentiis, proprietatibus et modis (10)

Caput III.: De principiis entis (13)

Propositio: Ego cogito-ergo sum, rite constitui non potest tanquam primum cognoscendi principium (14)

Propositio 2.: In genere demonstrationis redarguitivae habet ratione principii illud: impossibile est idem simul esse et non esse (17)

Caput IV.: Excutitur Cartesii sententia circa rerum essentias (19)

Propositio: Inepta prorsus et falsa est exposita Cartesii sententia (20)

Caput V. in quo exponitur notio existentiae rerum creatarum eiusque distinctio ab illarum essentia (23)

Propositio: Existentia rei non est accidens quoddam ab illius essentia realiter discretum (23)

Caput ultimum: De subsistentia (26)

Propositio: Subsistentia creata non prae se fert quidpiam positivum naturae singulari adjunctum sed in sola consistit negatione communicationis (28)

PARS SECUNDA DE PNEUMATOLOGIA (30)

Dissertatio I.: De anima -- plaeludium (31)

Quaestio 1. Utrum detur anima sensitiva in brutis? (31)

Propositio: Datum reipsa in brutis anima sensitiva quae cognitione pollet (32)

Quaestio 2.: Utrum belluae perfecta ratione donentur? (36)

Propositio: Nulla est in animantibus brutis ratio proprie dicta (37)

Appendix in quo anima sensitiva eiusque proprietates explicantur (42)

Dissertatio II.: De anima rationali (45)

Quaestio 1.: An contra Epicurum demonstrari possit animam rationalem immaterialem esse? (46)

Propositio: Mentem humanam esse substantiam immaterialem contra Epicurum eiusque discipulos probamus (46)

Quaestio 2.: Utrum mens humana demonstri possit immortalis? (51)

Propositio 1.: Mens humana est substantia a corpore distincta (52)

Propositio 2.: Animam rationalem esse substantiam immortalem divinis Scripturis demonstramus (53)

Propositio 3.: Rationibus a natura petitis animi immortalitatem defendimus (54)

Quaestio: Utrum anima fiat ex traduce (63)

Propositio: Anima rationalis non producitur ex semine sed formato corpore a Deo creatur (64)

Quaestio: Utrum spirituales animae fuerint creatae ante corpora (68)

Propositio: Spirituales animae non fuerunt ante corpora creatae atque in terrenum carcerem ob perpetratum crimen detrusae (68)

Quaestio: Utrum detur transitus animarum de uno in aliud corpus? (73)

Propositio 1.: Non datur animarum de uno in aliud corpus migratio (74)

Propositio 2.: Non datur circulus animarum seu revolutio Platonica (75)

Dissertatio III.: De coniunctioni animi cum corpore (79)

Quaestio 1.: An anima rationalis sit forma corpus informans? Interlocutio (79)

Propositio: Anima rationalis est forma non solum assistens sed vere informans corpus humanum (81)

Quaestio 2.: In qua corporis parte anima resideat? (87)

Propositio 1.: Ratio suadet animam rationalem substantialiter esse non in solo cerebro sed per totum corpus diffusam (89)

Propositio 2.: Sacra Conciliorum et Patrum auctoritas probat animam esse diffusam per totum corpus (97)

Propositio 3.: Sanguis non informatur anima — est contra Thomistas (100)

Quaestio: Quomodo anima dependeat a corpore in operando? (106)

Propositio: Quam mox explicavimus Leibnitii sententiam de unione inter animam et corpus deque utriusque idependenti operatione auctoritati Scripturarum, Patrum, Conciliorum nec non naturali rationi adversatur (108)

Dissertatio IV.: De potentiis rationalis animae (115)

Caput I.: De potentiis seu facultatibus animae rationalis (115)

Caput II.: De humanae voluntatis obiecto (116)

Quaestio: Utrum voluntas humana possit appetere malum quia malum? (117)

Propositio: Non potest humana voluntas appetere malum quia malum (119)

*Rk. 42. DE ACTIBUS HUMANIS**Opis*

Vel. 14 x 19,5 cm, 112 str. Uvezan u papirnate meke korice. Hrbat je od kože. Stranice nisu numerirane. Nepoznat je autor i vrijeme pisanja. Rukopis je čitak i dobro sačuvan. Isti autor je na materinjem jeziku dodao na str. 91—92: Dilba po sudu Turskom u izvageni iz alhorana. Na kraju je po svoj prilici druga ruka pisala umetnuti tekst koji nije potpun.

Sadržaj

- De actibus humanis (5)
- De legibus (12)
- De peccatis (14)
- Peccata capitalia (20)
- De ignorantia (24)
- Adnotationes synopticae super Theologia morali (26)
- De virtutibus theologicis (26)
- De fide (27)
- De spe (29)
- De charitate (30)
- De virtute religionis (33)
- Adoratio (34)
- Oratio (35)
- De festorum observantia (35)
- De voto (37)
- De iuramento (40)
- De vitis et peccatis religioni oppositis (41)
- De virtutibus moralibus (42)
- De iustitia et iure (45)
- De iniuriis et restitutione (51)
- De sacramento paenitentiae (74)
- De confessario (76)
- De sollicitatione (79)
- De reservatione casuum (80)
- De Indulgentiis (82)
- Adnotationes exceptae ex iure Canonico super divisione haereditatis.
- Successio in haereditatem ab intestato (83)
- De successione Descendentium ab intestato (83)
- De successione Ascendentium ab intestato (84)
- De successione collateralium ab intestato (85)
- De successione coniugum (86)
- De legitimis (87)
- De exhaereditatione (89)

DILBA PO SUDU TURSKOMU IZVAGENA IZ ALHORANA (91)
De sponsalibus (92)
De matrimonio (93)
Causa Bullae Caenae Domini (105)
Alii casus Summo Pontifici reservati cum excommunicatione
(109)
Interdictum personale (112).

Rk. 44. LIBER PHYSICORUM

Opis

Vel. 13 x 19 cm, str. 572. Nisu numerirane. Uvezan u kožne tvrde korice. Na trećoj stranici stoji: 1739. Incipit Liber physicorum die 9. Decembris 1739. Ispod je bilo napisano, pa je precrtala druga ruka, neko ime i prezime. Ime je po svoj prilici P. Demetrius. Na 4. str. je pisalo P. Joannis Velikanović spectat . . . A. R. P. I to je druga ruka precrtala i ispod napisala: Pro simplici usu Patris Francisci Vrsevich a Fojnitza. Rk. je u dobrom stanju. Sitno je pisan i obiluje skraćenicama. Na str. 261. se nalazi nekoliko redaka pisanih na talijanskom jeziku.

PHYSICA GENERALIS

tomus II.

Sadržaj

Physicae antecessio (1)

1. De philosophorum sectis in genere (2)

2. De secta Ionica (3)

3. De secta platonica (5)

4. De cynica secta (8)

5. De stoica secta (9)

6. De secta Democrita (11)

7. De secta peripatetica (16)

9. [!] De secta cartesiana (19)

Physica — Quaestio prooemialis: Quodnam sit physicae obiectum? (21)

Conclusio: Obiectum adequatum et attributionis est corpus naturale ut naturale est (24)

Pars prima: Physica universalis (29)

Disputatio prima: De principiis intrinsecis corporis naturalis (29)

Articulus primus: Quid sit principium intrinsecum et quid alii sentiant esse principium rerum omnium (29)

1. Quid sit principium intrinsecum? (29)

2. An illa definitio conveniat principiis Aristotelicis? (30)

3. Exponuntur aliquorum veterum placita circa rerum principia (31)

4. Refellitur sententia Anaxagorae circa rerum principium (47)

5. Refellitur sententia Empedoclis circa rerum principia (50)

6. Exponitur hypotesis Chartesii circa rerum omnium principia (51)

7. Chartesiana hypotesis de mundi generatione adversatur rationi (55)

8. Chartesiana hypotesis fidei adversatur (57)

Quaestio prima: An trina dimensio statui possit pro essentia corporis? (59)

Conclusio prima: Quod essentia corporis consistat in trina dimensione adversatur rationi (60)

Conclusio secunda: Quod trina dimensio sit essentia corporis adversatur fidei (66)

9. Exponitur athomistarum sententia circa rerum principia (75)

10. Refellitur sententia veterum athomistarum (78)

11. Refellitur sententia modernorum athomistarum (79)

12. Exponitur chynicorum sententia circa rerum principia (81)

13. Refellitur chynicorum sententia de rerum principiis (83)

Articulus secundus: De his quae statui debent prox rerum omnium principiis (85)

1. Exponitur sententia Aristotelis circa materiam et formam (85)

Quaestio unica: An probabile sit dari materiam et formam substantialem in sensu peripatetico (89)

Conclusio: Valde probabile est dari materiam et formam in sensu peripateticorum pro rerum omnium principiis (91)

Articulus tertius: De naturis et proprietatibus materiae et formae substantialis (120)

1. Quomodo definitur materia prima? (120)

Quaestio prima: An materia prima habeat suam existentiam independentem a forma (123)

Conclusio: Materia prima habet suam existentiam independentem a forma (125)

2. An materia habeat suam subsistentiam (136)

Quaestio secunda: An materia prima existere possit sine omni forma (138)

Conclusio: Materia prima potest supernaturaliter existere sine omni forma substantiali (139)

3. De potentia et de appetitu materiae (147)

Quaestio tertia: An materia equaliter appetat omnes formas? (150)

Conclusio: Materia prima aliquantulum magis appetit formas perfectas quam imperfectas (151)

4. Quomodo definiatur forma substantialis (156)

Quaestio quarta: An formae materiales educantur de potentia materiae (157)

Conclusio: Omnes formae substantiales et materiales etiam caelorum et elementorum in prima creatione fuerunt eductae (161)

Quaestio quinta: An plures formae esse possint in eadem materia et contra an eadem forma esse possit in pluribus materiis (168)

Conclusio prima: Plures formae substantiales esse possunt divinitus simul in eadem materia (170)

Conclusio secunda: Eadem numero forma substantialis esse potest simul divinitus in pluribus materiis adequatis (177)

5. An materia et forma uniantur per aliquid supradictum (181)

6. An id quod superadditum materiae et formae, ut dicantur formaliter unitae sit quid absolutum aut relativum (182)

6. An compositum sit suae partes unitae an aliquid ab ipsis realiter distinctum (183)

Conclusio: Compositum est aliquid realiter distinctum a suis partibus unitis (185)

Disputatio secunda: De principiis seu causis extrinsecis (205)

Articulus primus: De causis extrinsecis in communi (205)

1. Quid sit causa extrinseca (205)

2. Quotuplex sit causa extrinseca (206)

3. Quaeenam sunt conditiones requisitae ad causam extrinsecam (208)

Articulus secundus: De causis extrinsecis per se (209)

1. Quid sit causa efficiens (210)

Quaestio prima: An creaturis competat vis creativa? (210)

Conclusio prima: Ratio naturalis suadet habere creaturam vim effectivam (212)

Conclusio secunda: Quod creaturis collata non sit virtus creativa a fide alienum est (219)

Quaestio secunda: Quomodo concurrat Deus ad effectus causarum secundarum (226)

Conclusio: Deus actu concurrat ad omnes effectus producendos immediate immediatione virtutis et suppositi (227)

Quaestio tertia: An admittenda sit premotio physica thomistarum (243)

Conclusio prima: Sententia quae asserit dari physicam praemotionem adversatur mentem multorum celebrium thomistarum et etiam divi Thomae (250)

Conclusio secunda: Sententia praedeterminantium cohaerere videtur cum gratia victrice Janseniana (253)

Conclusio tertia: Sententia praedeterminantium videtur cum gratia efficaci Calviniana cohaerere (259)

Conclusio quarta: Sententia praedeterminantium adversatur ss. Patrum menti (263)

Conclusio ultima: Praedeterminatio physica facit Deum auctorem peccati quod creaturis nequeant iure imputari earum operationes; unde contradicit Sacrarum Scripturarum et conciliorum auctoritatibus (273)

2. Ad quem spectat determinare causas primas ad effectus in individuo (283)

Quaestio quarta: Quibus causis primis competit immediata virtus productiva substantiae et accidentis (285)

Conclusio: Sola substantia est immediate productiva alius substantiae; Accidentium vero esse possunt et accidentia et substantia (286)

Quaestio quinta: An idem effectus possit provenire a duabus causis totalibus totaliter causantibus (296)

Conclusio prima: Potest idem numero effectus produci a duabus causis totalibus totaliter causantibus (297)

Conclusio secunda: Neque divinitus fieri potest eundem numero effectum emanare a duabus causis totalibus totaliter causantibus (302)

Quaestio sexta: An agens creatum possit agere in distans (306)

Conclusio: Agens creatum et naturale agere potest in distantia suppositi et virtutis productivae non tamen praeparativae (308)

3. An sit et quid sit antiparistasis seu an fiat ab intrinseco an potius ab extrinseco? (315)

4. Quid sit causa finalis quaeque eius proprietates (318)

5. An creaturae omnes agant propter finem? (320)

6. Quid sit causa exemplaris (321)

7. Quid sit causa instrumentalis? (322)

Articulus tertius: De causis per accidens (323)

1° Quid et quotuplex sit causa per accidens (324)

2° An admitti debeant fortuna et casus (325)

3° Quid sit monstrum et quibus faciat modis (326)

4° An natura intendat monstri productionem (328)

Disputatio tertia: De principiis partim intrinsecis partim extrinsecis corporis naturalis (330)

Articulus primus: De accidentibus in communi (331)

Quaestio unica: In qua ventilatur qui sentiendum sit de peripateticis accidentibus (331)

Conclusio: Ex his quae Patres et concilia docuere de speciebus Eucharisticis satis probabiliter evicuntur dari peripatetica accidentia (333)

1. Quodnam sit proprium accidentium subiectum (345)

2. Occurritur adversariorum argumentis (347)

3. Quaeenam sint proprietates accidentis (350)

Articulus secundus: De quantitate et qualitate in communi (351)

1. De quibusdam partibus et speciebus quantitatis (351)

2. Postulata et axiomata quae corpus quantum respiciunt (354)
3. Quaedam thaeoremata magis precipua spectantia ad triangulum (355)
4. Quaedam theoremata magis precipue spectantia ad paralelogramma (357)
5. Quaedam theoremata magis precipue spectantia ad quadrata (359)
6. Quaedam theoremata magis precipua spectantia ad circulum (361)
7. Quaedam ad solida spectantia (367)
8. De proportionibus (369)
9. Problemata geometriae (373)
- Quaestio unica: An quantum componatur ex partibus indivisibilibus aut potius ex semper divisibilibus (380)
- Conclusio: Continuum non componitur ex partibus indivisibilibus sed ex semper divisibilibus (384)
10. Quid nobis sentiendum sit circa indivisibilia individui (408)
11. De qualitatum origine (411)
12. An ex accidentibus solae qualitates vim agendi habeat (412)
- Articulus tertius: De quibusdam accidentibus in particulari (413)
1. De natura motus (413)
2. An motus successivus formaliter acceptus seu fluxus formae sit quantitas continua successiva de predicamento quantitatis eiusque partes sint partiales fluxus et indivisibilia dicantur mutata esse (416)
3. Satisfit aliis minoris momenti difficultatibus quae hic solent examinari (417)
4. De continuitate et successione motus (419)
5. De motu ad substantiam (421)
6. De termino generationis (423)
7. De substantiali corruptione (423)
8. An corruptio sit naturalis rei quae corrumpitur (424)
9. An generatio praecedat naturaliter corruptionem et an possint entia reproduci (424)
10. De motu ad qualitatem (425)
- Quaestio unica: De intensione qualitatum (426)
- Conclusio: Qualitas intenditur per additionem graduum in eadem parte subiecti (426)
11. De motu et quiete in modernorum sententia (432)
12. Quinam inter omnes motus dicendus sit prior et perfectior (434)
13. Quid sit motus localis quaeque eius affectiones intrinsecae (435)
14. De affectionibus extrinsecis motus localis (436)
15. De legibus motus (438)
16. Leges motus a Cartesio expressae refutantur (441)
17. De causa motus reflexi ubi de elaterio disseritur (442)

18. De gravitate et levitate corporum (448)
 19. De motu gravium deorsum qui acceleratur in fine (452)
 20. De motibus qui a scientia machinali habentur (459)
 23. [!] De hydrostaticae principiis et liquorum aequilibrio (460)
 24. De temporis natura (465)
 25. De duratione (467)
 26. An mundus fuerit ab aeterno (468)
 27. An Adam fuit omnium hominum pater (471)
 28. An mundus sex dierum intervallo conditus sit (477)
 29. Quo tempore Deus mundum condiderit (479)
 Quaestio prima: An mundus potuerit esse ab aeterno (481)
 Conclusio: Poterat Deus mundum condere in aeternitate secundum omnes suas partes sive permanentes vel successivas (483)
 30. De loci natura eiusque proprietatibus (491)
 Quaestio secunda: An datur in rerum ordine vel saltem superne dari possit vacuum (493)
 Conclusio: Nullum est in natura necessarium vacuum disseminatum, neque ullum dari potest naturaliter vacuum coacervatum quod tamen superne non repugnare putamus (498)
 Numerus ultimus: A quo repetendi sint motus illi qui in vacui metum refunduntur (512)
 Quaestio ultima: An duo corpora esse possint in eodem loco simul, et idem corpus simul in pluribus locis sibi adaequatis (521)
 Conclusio: Etsi duo corpora esse nequeant simul naturaliter in eodem loco eis adaequato, possunt tamen ita esse divinitus, sicut etiam divinitus collocari potest idem numero corpus in pluribus locis simul modo circumscriptive 522—531)

Rk. 51. ISAGOGE IN ETHICAM CHRISTIANAM

Opis

Vel. 21 x 26 cm, str. 168. Numerirane su tako da na svaki broj otpadaju po četiri stranice. Nije ukoričen. Na kraju (str. 168.) stoji: Finis. Vacii scripsit Bon. Marinovich die 2. Ianu. 1827. In 3ⁱⁱ Añi Thgia. Continuatur. Još je pisalo pa je precrtano: Sequitur Ethica Particularis. Rk. je čitak i dobro sačuvan.

Sadržaj

ISAGOGE IN ETHICAM CHRISTIANAM

Caput I.: Notiones praeliminares (1)

1. Duplex inest homini stimulus felicitatis et honestatis (1)
2. Existit lex rationis practicae (2)
3. Lex haec honesta iucundis praeferri imperat (3)
4. Bonum iucundum ab honesto plurimum differt (3)

5. *Primarium hominis bonum completum virtus felicitati iuncta* (4)
6. *Quis finis hominis et eius destinatio* (5)
7. *Ad hunc finem consequendum necessaria est homini religio* (6)
8. *Quid theologia christiana in genere et quae eius partes* (7)
9. *Quid theologia moralis seu Ethica christiana* (7)
10. *Argumentum Ethicae christianae universale* (8)
11. *Eius partes* (8)
12. *Ethicae christianae praestantia, eminentia* (8)
13. *Eius utilitas et necessitas* (9)
14. *Indoles eius quoad obiecta et methodum* (10)
15. *Caput II.: De fontibus seu principiis Ethicae christianae* (10)
16. *Fons primus, ratio, ius naturae et philosophia morum* (10)
17. *Scriptura Sacra* (11)
18. *Conciliorum praesulumque decreta et Traditio* (12)
19. *Subsidia* (12)
20. *Caput III.: Synopsis Historiae litterariae Ethicae christianae* (12)
- Tres eius periodi* (13)
21. *Periodus prima: Epocha prima a Christo usque saeculum tertium* (13)
22. *A saeculo tertio usque septimum* (14)
23. *A saeculo 7° usque ad 12um* (15)
24. *Periodus secunda: A saeculo 12° usque saeculum 16um* (16)
25. *Periodus tertia: Saeculum 16um* (18)
26. *Saeculum 17um* (19)
27. *Saeculum 18um* (19)

THEOLOGIA MORALIS UNIVERSA

Sectio prima: De morali hominis actuumque humanorum natura et regulis (21)

Caput I.: De morali hominis natura (21)

1. *Dicendorum ratio* (21)
2. *Congenitae hominis habilitates* (21)
3. *Quid facultas appetendi et quotuplex* (22)
4. *Affectus et passiones* (23)
5. *Voluntas* (24)
6. *Libertas moralis et quotuplex* (25)
7. *Haec homini inest* (26)
8. *Actiones liberae et necessariae* (27)
9. *Status hominis moralis* (27)
10. *Quae eius dignitas* (28)
- Caput II.: De natura actuum humanorum* (29)
11. *Notio et natura actus humani* (29)
12. *Principia et requisita actus humani* (30)

13. Regulae actuum humanorum generales (31)
14. Voluntarii ratio et divisio (32)
15. Impedimenta actuum humanorum tollunt vel imminuunt voluntarium (32)
- Caput tertium: De actuum humanorum regulis seu de legibus (35)
16. Quid lex moralis et num existat (35)
17. Varia legum divisio (36)
18. Lex positiva Divina (37)
19. Lex positiva humana (38)
20. Modus implendi leges (39)
21. Legis humanae interpretatio et abolitio (40)
22. De obligatione morali (41)
23. Fundamentum obligationis moralis (41)
24. Obligationis divisio, subiectum et obiectum (43)
- Sectio secunda: De actuum humanorum imputatione, moralitate et conscientia (43)
- Caput I.: De actuum humanorum moralitate (44)
25. Notiones praeliminares (44)
26. Quid obiectum, finis et circumstantiae (44)
27. Regulae generales (45)
- Caput II.: De imputatione morali (48)
28. Praecognita (48)
29. [rk. 28!] Notio, subiectum et obiectum imputationis (49)
30. Regulae imputationis facti proprii (50)
31. Regulae imputationis facti alieni (51)
- Caput III.: De conscientia (52)
32. Notiones praeliminares (52)
33. Quid conscientia (54)
34. Divisio conscientiae (54)
35. Conscientia sequenda est et quidem 1° certa (55)
36. Vel 2° vere probabilis (56)
37. 3° Non item dubia (57)
38. Recapitulatio dictorum (58)
- Sectio tertia: De officio et iure generatim tractatis (59)
- Caput I.: De officio ac iure (59)
39. Notio et divisio officii (59)
40. Quid ius et quomodo dividitur (60)
41. Iusti et iustitiae notio (61)
- Caput II.: De supremo moralitatis iurium et officiorum principio (61)
42. Notio et characteres eius (61)
43. Fundamenta moralitatis interna et externa (62)
44. Principium moralitatis et iurium supremum. Forma ac mixtum (63)
45. Principium supremum moralitatis (moralis) christianae (64)

Caput III.: De ordine et collisione officiorum (65)

46. Quid collisio officiorum (65)

47. Ordo officiorum est ex gradu maioris obligationis (65)

48. B) Ex finium seu bonorum dignitate et necessitate (66)

Sectio quarta: De natura et impedimentis et adiunctis virtutis (69)**Caput I.: De natura, motivis et conditionibus virtutis (69)**

50. Quid virtus generatim (69)

51. Quid virtus christiana (71)

52. Motivum virtutis christianae (71)

53. Conditiones virtutis christianae (72)

54. Virtutis christianae necessitas et in perfectius contendit obligatio (73)

55. Virtutis unitas et divisio (74)

Caput II.: De impedimentis et adiunctis virtutis christianae (75)

56. Recensentur impedimenta interna et externa (75)

57. Adiumenta et subsidia virtutis (75)

Sectio quinta: De vitis et peccatis eorumque fontibus ac remediis (76)**Caput I.: De peccatis et vitis generatim (76)**

58. Notio peccati ac vitii (76)

59. Distinctio peccatorum (76)

60. Regulae peccata gravia et levia discernendi (79)

62. Peccati turpitudine et malitia (80)

63. Caput II.: Graviorum peccatorum species recensentur (82)

64. Peccata in caelum clamantia (82)

65. Peccata in Spiritum Sanctum (82)

66. Peccata capitalia (83)

67. Superbia (83)

68. Eius malitia (84)

69. Philautia sensualis generatim (85)

70. Gula et intemperantia (85)

71. Eius malitia (86)

72. Luxuria (87)

73. Malitia luxuriae (89)

74. Acedia (90)

75. Eius malitia (91)

76. Avaritia (92)

77. Malitia (93)

78. Ira (94)

79. Malitia (94)

80. Invidia (95)

81. Malitia (96)

82. Caput III.: De causis et fontibus peccatorum (97)

83. Quid occasio peccandi (97)

84. Quid tentatio? (98)

85. Remedia contra tentationes generalia (99)

86. [rk. 85!] Consuetudo peccandi (100)
 Caput IV.: De mali moralis sanatione (100)
 87. Notio emendationis moralis (101)
 88. Peccatorum et status vitiosi vera cognitio (101)
 89. Dolor de peccatis (102)
 90. Novae vitae propositum (102)
 91. Procrastinatio poenitentiae summe noxia ac periculosa est (103—104)

ETHICA CHRISTIANA COMMUNIS

De officiis christianis hominibus communibus

Sectio prima: De officiis erga Deum (105)

Caput I.: De virtutibus theologicis (105)

1. Cognitio Dei hominij est necessaria et qualis? (105)
2. De fide christiana (106)
3. Motivum, obiectum et necessitas fidei (106)
4. Obligamurne actum fidei elicere et quomodo (107)
5. Subsidia firmandae fidei (108)
6. Peccata cognitioni Dei et fidei christianaee opposita (108)
7. De spe christiana generatim. Notio spei (110)
8. Obiectum et motivum spei (111)
9. Obligatio ad spem (111)
10. Subsidia (112)
11. Peccata opposita (112)
12. De caritate. Notio et proprietates amoris in Deum (112)
13. Motivum et praeceptum caritatis (113)
14. Signa et effectus veri amoris (114)
15. Subsidia (115)
16. Peccata opposita (115)

Caput II.: De reliquis erga Deum religiositatis officiis (115)

17. Dei unius et Trini adoratio (115)
18. Peccata officio huic opposita (116)
19. Timor Dei
20. Gratitude erga Deum (117)
21. Aquiescentia in sorte propria (118)
22. Resignatio sui in voluntatem Divinam in adversis (119)
23. Obedientia erga Deum (120)

Caput III.: De actibus religionis in Christum, Deum, hominem et Redemptorem (120)

24. Amor erga Christum (120)
25. Oboedientia, imitatio Christi (121)
26. Fiducia in Christum (121)
27. Devotio erga Christum in Eucharistia praesentem (121)
28. Zelus pro Christo (122)

Caput IV.: De officiis in Spiritum Sanctum largitorem bonorum (122)

29. Specialia erga Spiritum Sanctum officia (122)
Caput V.: De officiis religionis externis (123)
30. Notio et necessitas cultus externi (123)
31. Veneratio et glorificatio Dei externa (124)
32. Zelus pro honore Dei (124)
33. Peccata officiis his opposita (125)
34. Professio fidei publica (127)
35. Oratio sive praecatio (128)
36. Orationis conditiones internae (129)
37. Praecationis conditiones externae (129)
38. Media devotionem inter orandum servandi (131)
39. Modus et adiuncta (131)
40. Cultus communis eius necessitas et proprietates (132)
41. De Missae sacrificio et obligazione circa illud (132)
42. Sanctificatio dierum festorum (133)
43. Iuramentum (134)
44. Votum (135)
Sectio secunda: De officiis hominis christiani erga seipsum (137)
Caput I.: De officiis hominis erga seipsum generalibus (137)
45. Officii erga nos ipsos notio et divisio (137)
46. Recta sui cognitio eius necessitas (137)
47. Eius obiecta et subsidia (138)
48. Aequa sui aestimatio, eius qualitates et partes (139)
49. Eius necessitas et utilitas (139)
50. Iustus nostri amor, eius necessitas et modus (140)
Caput II. De officij erga seipsum habito respectu animae (140)
51. Cura animi generatim (141)
52. 1° Per culturam intellectus (141)
53. 2° Per culturam facultatis sentiendi (142)
54. 3° Per facultatis appetendi et culturam superioris (142)
55. 4° Per humiliationem sui et fortitudinem in adversis (143)
56. Officium certum vitae statum eligendi (144)
57. Regulae in negotio hoc servandae (145)
58. Officium in negotio vocationis (146)
59. Vitia sedulitati opposita (146)
Caput III.: De officiis hominis erga seipsum respectu vitae et corporis (147)
60. Cura corporis generatim (147)
61. Cura vitae (148)
62. Officii huius limites (148)
63. Caedes sui sive autochiria graviter vetita est (149)
64. Causae et remedia autochiriae (150)
65. Cura sanitatis et integritatis corporis (151)
66. Noxia sanitati removenda (152)
67. Subsidia et media adhibenda utilia necessariaeque (152)
68. Officium castitatis (152)
69. Cura decoris externi (154)

70. Temperantia in usu cibi, potus et somni (154)
 71. Temperantia in usu delectationum corporearum generatim (155)
 72. In specie vero 1°) in usu conviviorum et chorearum (156)
 73. Lusum et ludorum scaenicorum usus (157)
 74. Officia in defectu sanitatis (158)
 75. Praeparatio ad mortem remota (160)
 76. Praeparatio proximior (161)
 Caput IV.: Officia hominis christiani erga se ipsum respectu status externi (162)
 77. Cura opum seu bonorum fortunae (162)
 78. Modus officii huius (163)
 79. Peccata opposita (165)
 80. Officia indefecta bonorum fortunae (165)
 81. Cura existimationis, honoris et bonae famae (166)
 82. Officia injactura honoris famaeque (167—168)

Rk. 64. PSYCHOLOGIA

Opis

Vel. 15 x 20 cm, str. 120. Nisu numerirane. Ukoričen je u mekane, sive papirnate korice. Na prvoj stranici piše: Psychologia Quam P. Cyprianus a Tarvisio L. G. legebat in Cenobio Vincae [?] Venetiarum, Anno MDCCCXI. Ad usum Fratris Leonis, a Modia Fasciculus I. Rk. se sastoji od tri zasebna fascikula. Dobro je sačuvan. Pisan je vrlo sitnim slovima.

Sadržaj

PSYCHOLOGIA

- De psychologia — brevis iitroductio (3)
 Caput I.: Definitio et divisio Psychologiae (4)
 Pars I. Psychologiae: De natura mentis humanae (5)
 Caput II.: Determinatur natura mentis humanae (5)
 Caput III.: De realitate spiritus humani (7)
 Caput IV.: De substantialitate spiritus humani (9)
 Caput V.: Spiritus humanus se ipsum cognoscit (12)
 Caput VI.: An cognitio quam spiritus de se habet sit primitiva vel secundaria? (14)
 Caput VII.: Spiritus humanus est ens finitum atque imperfectum (18)
 Caput VIII.: Spiritus humanus est perfectibilis et progressu legi subicitur (23)
 Pars II.: Psychologiae: De facultatibus spiritus humani (25)
 Caput I.: De connexionone quae habetur inter naturam et facultate spiritus humani (25)

- Caput II.: De divisione facultatum spiritus humani (26)
 Caput III.: De natura sensus in genere eiusque divisione (28)
 Caput IV.: De legibus quae sensum in suo exercitio gubernant (32)
 Caput V.: De sensatione considerata in relatione ad corpus et spiritum (35)
 Caput VI.: De principio vitae sensitivae seu de principio vitae corporis (37)
 Caput VII.: De corporis animatione deque origine et fine vitae sensitivae (42)
 De intellectu
 Caput I.: De intellectus natura eiusque assensu et distinctio-
 ne (45)
 Caput II.: De intellectus divisione in intuitive et reflexione (50)
 Solvuntur difficultates psychologistarum (58)
 Caput III.: De differentia quae intercedit inter intuitum et reflexionem (61)
 Caput IV.: De reflexionis divisione (67)
 Caput V.: De retentia, phantasia et memoria (76)
 Caput VI.: De immaginatione (83)
 De voluntate
 Caput I.: De voluntatis natura
 Caput II.: De instinctu (96)
 Caput III.: De passionibus (101)
 Caput IV.: De libertate (107)
 Caput V.: De harmonia humanarum facultatum deque habitibus (115)
 Caput VI.: De animae humanae spiritualitate (118—120)

Rk. 52. ETHICA CHRISTIANA COMMUNIS

Opis

Vel. 21 x 26 cm, str. 116. Ovaj rk. je u stvari nastavak rukopisa broj 51 pa je i numeriranje stranica isto. Oba su pisana istom rukom. Nije ukoričen. Na str. 58. piše: Finis Eth. Comunis. A° 1827. Sequitur Eth. Part. Na str. 84. stoji: Finis Eth. Particul. A° 1827. Sequitur Ascesis. Na kraju (str. 116.) čitamo: Finis Asceseos Xnae et simul Universae Theologiae Moralis. Vacii scripsit Bon. Marinovich die 3. Maji 1827. In 3ⁱ Añi Thgia. Rk. je dobro sačuvan i lako čitljiv.

Sadržaj

ETHICA CHRISTIANA COMMUNIS

Sectio tertia: De officiis erga alios in genere hominis christiani (1)

- Caput I.: De officiis erga alios in genere (1)
1. Notio, relatio et fundamentum officiorum erga alios (1)
 2. Officiorum erga alios divisio (2)
- Caput II.: De officiis erga alios gratulatis (3)
3. Caritas proximi seu amor aliorum quorumvis hominum (3)
 4. Indoles caritatis et amoris erga alios (4)
 5. Norma et exemplar amoris proximi (5)
 6. Cognitio hominis, eius indoles, scopus, necessitas et subsidia (5)
 7. Iusta hominum aestimatio (7)
 8. Benigna aliorum dijudicatio bonaque de iis opinio et iudicia (8)
 9. Officii huius motiva et subsidia (9)
 10. Dilectio inimicorum (10)
 11. Vitii oppositi vanae excusationes (12)
 12. De officio misericordiae (13)
 13. Officium largiendae eleemosynae (14)
 14. Modus explendi officii huius (14)
 15. Officium gratitudinis (15)
 16. De officiis amicitiae (16)
 17. Regulae circa amicitiam (17)
 18. De officiis humanitatis (18)
 19. Peccata et officia caritati proximi opposita (20)
- Caput III.: De officiis iustitiae imperfectis (21)
20. Notio et divisio eorundem (22)
- Articulus primus: De cura animae proximi (20)
21. Cura animae proximi generatim (22)
 22. Per salutarem institutionem (22)
 23. Per exhortationem ad bonum (23)
 24. Per bonum exemplum (23)
 25. Per correctionem fraternam (24)
 26. Modus officii huius (25)
 27. Peccata curae animi proximi opposita (26)
 28. Mendacium et affinia eius (26)
 29. Omnis species mendacii vitata est (26)
 30. Scandalum (28)
 31. Eius malitia (28)
 32. Eius vitandi et reparandi obligatio (29)
 33. Cooperatio ad peccatum alterius (30)
- Articulus secundus: De cura corporis proximi nostri (30)
34. Officii huius ambitus (30)
 35. Officia affirmativa (31)
 36. Officiis his opponitur homicidium (31)
 37. Vitae sanitati integritatique corporis generatim noxia (33)
- Articulus tertius: De cura status externi proximi (34)
38. Quoad bonam famam (34)

39. Peccata opposita (34)
40. Circa bona fortunae (35)
41. Laesiones in bonis fortunae (36)
42. Quoad statum aliorum adversum (36)
43. Officia peculiaria erga aegrotos et morientes (37)
- Quoad mortuos (37)
- Caput IV.: De officiis iustitiae perfectis in genere (38)
- Notiones praeliminares (38)
44. Jura hominis originaria perfecta (38)
45. Jura hominis originaria imperfecta (39)
46. De substantia huius mundi item usu et fructu (40)
47. Quid dominium (40)
48. Quid possessio (40)
49. De acquisitione iuris, rei ac domini generatim (41)
- Articulus secundus: De modis aquirendi iuris reals ac domini originalis simpliciter et secundum quid (41)
50. Occupatio (41)
51. Modus aquirendi originalis secundum quid accessio est (42)
52. Regulae circa accessionem (43)
- Articulus tertius: De modis aquirendi derivativis per pacta generatim (43)
53. Notio et divisio pactorum (43)
54. Requisita pactorum (44)
55. Effectus et obligatio pacti generatim (44)
56. Cessatio obligationis ex pacto oriundae (45)
- Articulus quartus: De contractibus in specie (45)
57. Contractus generatim (45)
58. Contractus onerosi (47)
59. Contractus ad cautionem pertinentes (50)
- Articulus quintus: De modis aquirendi derivativis (50)
60. Praescriptio seu usucapio (51)
- Caput V.: De actibus iustitiae restitutivae (52)
61. Restitutionis notio, ambitus et necessitas (52)
62. Regulae faciendae restitutionis generales (53)
63. Regulae speciales quoad malae, bonae et dubiae fidei possessorem (54)
64. Regulae quoad cooperantes ad laesionem vel damnum vel a bono impediens (55)
65. Ordo inter personas quae restituere debent (55)
66. Ordo inter res quae restitui debent (55)
67. Adiuncta restitutionis (56)
68. Causae a restitutione excusantes et quidem vero ex toto vel ex parte (56)
69. Restitutio ob laesiones in bonis corporis (57)
70. Restitutionis ob laesiones famae obligatio (58)

ETHICA CHRISTIANA PARTICULARIS

De virtutis exercitio in diversis societatibus

Sectio prima: De officiis certorum statuum (59)

1. Nexus dicendorum (59)

Caput I.: De societate conjugali (59)

2. Matrimonii notio, fines et dignitas (59)

3. Subiectum matrimonii aptum (60)

4. Regulae generales in matrimonio ineundo (60)

5. Fundamentum officiorum status conjugalis (61)

6. Officia coniugum communia (61)

7. Officia mariti specialia (62)

8. Officia uxoris peculiaria (63)

9. Causae infelicitum conubiorum (63)

10. Concubinatus omni sensu illicitus est (63)

11. Caput II.: De societate parentali mutuisque parentes inter et liberos officiis (64)

12. Officia parentum erga liberos ante partum (64)

13. Officia parentum quoad proles in aetate infanti quoad educationem physicam (64)

14. Officia parentum erga liberos jam adolescentiores (65)

15. Officia liberorum erga parentes (66)

Caput III.: De societate herili mutuisque heros inter et famulos officiis (67)

16. Fundamentum eorum (67)

17. Officia herorum erga famulos (67)

18. Officia famulorum erga heros et familiam (67)

Caput IV.: De societatibus compositis (68)

Articulus primus: De societate civili (68)

19. Civitatis notio et finis (68)

20. Principia religionis christianae de potestate publica (68)

21. Officia principum immanentia 1° ad securitatem internam publicam (69)22. 2° Officia ad securitatem internam privata (69)23. 3° Ad securitatem externam (70)24. 4° Officia ad munia publica, poenas et subsidiorum exactio-
nem spectantia (70)

25. Officia imperantium transeuntia (71)

26. Officia civium generalia 1° erga imperantes (71)27. 2° Erga patriam et concives (72)

Articulus secundus: De societate ecclesiastica (72)

28. Natura societatis huius (72)

29. Clericorum obligationes generales (72)

30. Notio et origo horarum canonicarum (73)

31. Subiectum obiectumque huius obligationis (74)

32. [rk. 31.!] Modus hanc obligationem adimplendi (75)

33. Ordinis, temporis locique adiuncta (75)

34. Causae ab ea obligatione excusantes (75)
35. Obligationes particulares regularium (76)
36. Fidelium obligationes erga clericos generatim (76)
37. Specialia fidelium erga pastores animarum officia (76)
- Articulus tertius: De obligationibus personarum iudicialium et sociorum quorundam in civitate praecipuorum et nobiliorum (77)
38. Officia iudicum et magistratum (77)
39. Officia accusatorum, reorum et testium (77)
40. Referentium, advocatorum et notariorum (78)
41. Militiae, ducum et militum (79)
42. Magistrorum officia (79)
43. Paedagogorum (80)
44. Discentium officia (80)
45. Medicorum, chirurgorum pharmacopolarumque (81)
46. Mercatorum, cauponum (82)
47. Officia opificum et artificum (82)
48. Operariorum (83)
49. Officia rusticorum (83)
50. Appendix: De officiis hominis circa animalia (84)

ASCESIS CHRISTIANA

seu de mediis, subsidiis virtutis remediisque peccatorum generalibus (85)

Caput I.: De mediis virtutis supernaturalibus (85)

Articulus primus: De ascési in genere (85)

1. Notio et necessitas asceseos christianae in genere (85)
2. Dicendorum ordo ratioque (85)
3. Monita practica de gratia sanctificante (86)

Articulus secundus:

4. De sacramentis tamquam subsidiis virtutis et remediis peccatorum a Christo institutis (86)
5. Conditiones ad ea fructuose suscipienda necessariae (87)
6. De baptismo (88)
7. De confirmatione (88)
8. De Eucharistiae institutione et ad eam suscipiendam praeparatione (89)
9. Obligatio Eucharistiam suscipiendi (89)
10. Eucharistia insigne virtutis subsidium (90)
11. De sacramento poenitentiae (90)
12. Cautiones contra praeiudicia circa poenitentiam (91)
13. De sacramento extremae unctionis (91)

14. De sacramento Ordinis (92)
15. De Matrimonio (92)
- Caput II.: De subsidiis virtutis et remediis peccatorum (93)
16. Eorundem notio et ordo (93)
17. Salutarium veritatum meditatio (93)
18. Cultus Divini frequentatio in primis publici (94)
19. Verbi Divini auditio (95)
20. Scripturae Sacrae et piorum librorum lectio (96)
21. Conversatio cum probis (97)
22. Examen conscientiae (98)
23. Recta negotiorum coordinatio (99)
24. Abnegatio sui metipsius (99)
25. Ieiunium (100)
26. Consilia Evangelica (101)
27. Memoria novissimorum (102)
- Caput III.: De virtutis christianae impedimentis internis et externis (103)
- Articulus primus: De internis (103)
28. Variarum eorum classes (103)
29. Impedimenta culturae rationis moralis (103)
30. Culturae intellectus et iudicii practici (104)
31. Culturae sensationis moralis et facultatis appetendi superioris adversa (104)
- Articulus secundus: De externis (105)
32. Classes eorum (105)
33. Impedimenta mundi statusque tam puerilis quam iuvenilis (105)
34. Impedimenta mundi et status litterarii (106)
35. Ex parte eruditorum a) publica quorundam improbitas (107)
- 36 b) Religionem impugnantium malae artes (107)
37. Ex parte librorum (109)
38. Impedimenta mundi et status religiosi (109)
39. Ex parte institutionis religiosae (109)
40. Ex parte publici religionis exercitii (110)
41. Impedimenta mundi et status politici publici (110)
42. Quoad politiam et disciplinam publicam (111)
43. Quoad exercitium potestatis politico ecclesiasticae (111)
44. Impedimenta mundi et status nobilioris (111)
45. Sermo mundi politioris moralitati perniciosus (113)
46. Mala mundi politioris exempla (114)
- Remedia (114)
47. Impedimenta mundi status civilis et ruralis in statu civili (115)
48. In vita rurali (115—116)

Rk. 65. LOGICA**Opis**

Vel. 14,5 x 20,5 cm, str. 32 + 12. Prve 32 str. su numerirane, a iza njih je umetnuto 12 nenumeriranih stranica. Ukorice je u mekane papirnate korice. Na naslovnoj str. piše: *Logica Auctore I. B. Bouvier. Descripta per fr. I. Vujčić, lectorem philosophiae in Livno 1874. Reliquit P. Hieronymo Vladić Lectori Philosophiae et suo Successori.* Rk. je dobro sačuvan i lako se može čitati.

Sadržaj**LOGICA**

De definitione (1)

De divisione (2)

De iudicio (4)

Caput I.: De iudicio prout in mente latet (5)

Natura iudicii (5)

Divisio iudicii (5)

Caput II.: De iudicio prout verbis extra mentem profertur seu de propositione (7)

Articulus primus: De proprietatibus propositionum (8)

Sectio prima: 1. Proprietates absolutae et quidem: De quantitate propositionis (8)

Sectio secunda: De qualitate propositionum (10)

2. Proprietates propositionum relativae (10)

Conversio propositionis (10)

De oppositione propositionis (11)

Species propositionum oppositarum (12)

Proprietates oppositarum propositionum (13)

Propositio prima: Propositiones contradictoriae nec simul verae nec simul falsae esse possunt (13)

Propositio secunda: Duae propositiones contrariae non possunt esse simul verae, sed possunt esse simul falsae (14)

Utilitas propositionum oppositarum (16)

Articulus secundus: De variis speciebus propositionum (16)

1. De propositione complexa (17)

2. De propositionibus compositis (18)

Dissertatio tertia: De ratiocinio (20)

Caput I.: De materi et forma syllogismi (22)

Caput II.: De regulis syllogismorum (23)

Caput III.: De variis syllogismorum speciebus (26)

Caput IV.: De aliis praeter syllogismum argumentationis speciebus (29)

Caput (29—32)

METAPHYSICA GENERALIS

Definitio et divisio (1)

Caput II.: Notiones praecipuae quae diversaentia respiciunt (4)

Articulus primus: De notione possibilis (5)

Articulus III.: Notio entis necessari et contingentis, mutabilis et immutabilis, aeterni et temporanei (6)

Articulus IV.: Notio finiti et infiniti, simplicis et compositi (8)

Mundus non est aeternus (9)

Finis mundi (10)

De miraculis (11—12)